

Historia – Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: ŚWIAT PO I WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. System wersalski	– postanowienia traktatu wersalskiego – powstanie Ligi Narodów – sytuacja w Niemczech po zakończeniu I wojny światowej – traktaty z pozostałymi państwami centralnymi – rewolucje w Niemczech i na Węgrzech – rozpad Austro-Węgier, powstanie nowych państw w Europie: Polski, Czechosłowacji, Królestwa SHS (Jugosławii), Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii, Irlandii, Islandii, Wolnego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: system wersalski, Liga Narodów – wskazuje na mapie państwa nowo powstałe po I wojnie światowej – określa skutki polityczne, gospodarcze i militarne traktatu wersalskiego dla Niemiec – wyjaśnia, w jakim celu powstała Liga Narodów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plebiscyt, demilitaryzacja, reparacje wojenne, Republika Weimarska – zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (VI 1919 r.), powstania Ligi Narodów (1920 r.) – identyfikuje postacie: Thomasa Woodrowa Wilsona, Davida Lloyd George’a, Georges’a Clemenceau – wskazuje na mapie państwa, z którymi podpisano traktaty pokojowe po I wojnie światowej – prezentuje główne założenia polityki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Freikorps w Niemczech (XI 1918 r.), powstania republiki tureckiej (1922) – identyfikuje postać Mustafy Kemala Atatürka – wskazuje na mapie: zmiany granic Niemiec po I wojnie światowej, strefę zdemilitaryzowaną, tereny plebiscytowe – omawia główne wydarzenia rewolucji w Niemczech oraz proces kształtowania się Republiki Weimarskiej – wymienia postanowienia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Związek Spartakusa – zna daty: podpisania traktatów pokojowych z Austrią (IX 1919 r.), Bułgarią (XI 1919 r.), Węgrami (VI 1920 r.), Turcją (VIII 1920 r.) – identyfikuje postacie: Karla Liebknechta, Róży Luksemburg, – ocenia związki rewolucji w Niemczech z rewolucją bolszewicką w Rosji Radzieckiej – podaje różnice w celach dyplomacji USA, Wielkiej	Uczeń: – zna daty: podpisania traktatu pokojowego z republiką turecką (1923 r.), wojny Irlandii o niepodległość (1919–1921) – identyfikuje postacie: Tomasza Masaryka, Beli Kuna, Carla Gustafa Mannerheima – wskazuje na mapie zmiany granic na terytorium dawnego imperium tureckiego – charakteryzuje procesy państwowotwórcze w Europie po I wojnie światowej

	Miasta Gdańska i ZSRR – nowy układ sił w Europie		USA, Francji i Wielkiej Brytanii na konferencji paryskiej – podaje przyczyny niezadowolenia Niemiec z ustalonych zasad traktatu wersalskiego	traktatów pokojowych z Austrią, Bułgarią, Węgrami i Turcją – dokonuje bilansu I wojny światowej – opisuje przemiany w Turcji po I wojnie światowej	Brytanii i Francji na konferencji paryskiej – analizuje konsekwencje polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe I wojny światowej – ocenia założenia i trwałość systemu wersalskiego	
2. Odbudowa powojenna i wielki kryzys	– skutki I wojny światowej (kryzys gospodarczy, zniszczenia wojenne, bezrobocie, konflikty społeczne) – powojenna hiperinflacja – zasady funkcjonowania i działalność Ligi Narodów – problemy narodowościowe – kryzys demokracji w Europie – pierwsze	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: nacjonalizm, wielki kryzys gospodarczy – zna datę wielkiego kryzysu gospodarczego w USA (1929-1933) – identyfikuje postać Benito Mussoliniego – podaje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego – przedstawia najważniejsze skutki wielkiego kryzysu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: totalitaryzm, autorytaryzm, rządy parlamentarno-gabinetowe, czarny czwartek, inflacja – zna datę: tzw. czarnego czwartku (X 1929 r.) – identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta – opisuje strukturę Ligi Narodów – określa wzrost nastrojów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, mały traktat wersalski, interwencjonizm państwowy, cło protekcyjne, zasada samostanowienia, New Deal – zna daty: podpisania małego traktatu wersalskiego (1919 r.), ogłoszenia New Deal (1933 r.) – charakteryzuje wpływ małego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pandemia, etatyzm gospodarczy, deflacja – zna datę podpisania paktu Brianda-Kellogga (1928 r.) – identyfikuje postać Aristide'a Brianda – ocenia znaczenie paktu Brianda-Kellogga – ocenia decyzję	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: idea paneuropejska – identyfikuje postacie: Erica Drummonda, Richarda Coudenhove-Kalergiego – przedstawia pierwsze koncepcje zjednoczenia Europy

	konceptje zjednoczenia Europy – wielki kryzys gospodarczy – metody walki z kryzysem (New Deal)		nacjonalistycznych w Europie wpływających na ustanawianie reżimów autorytarnych i totalitarnych – wymienia kraje europejskie, które w okresie międzywojennym nie doświadczyły kryzysu demokracji	traktatu wersalskiego na sytuację polityczno-społeczną Europy Środkowej – wyjaśnia mechanizm powstania wielkiego kryzysu gospodarczego – wymienia najważniejsze państwa należące do Ligi Narodów	Stanów Zjednoczonych o nieprzystąpieniu do Ligi Narodów – opisuje pierwsze próby podważenia systemu wersalskiego w Europie na początku lat 20. XX w. (Bawaria, Włochy)	
3. Kryzys demokracji w Europie	– narodziny i rozwój włoskiego faszyzmu (ideologia, działalność partii faszystowskiej, przejęcie władzy, budowa państwa totalitarnego) – Republika Weimarska – powstanie nazizmu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: faszyzm, nazizm (narodowy socjalizm), antysemityzm – zna datę przejęcia władzy przez B. Mussoliniego (1922 r.) i A. Hitlera (1933 r.)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: marsz na Rzym, pakt reński, NSDAP, duce, „Mein Kampf”, Führer, SS, Gestapo, indoktrynacja, propaganda, ustawy norymberskie, obóz koncentracyjny – zna daty: marszu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Narodowa Partia Faszystowska, „czarne koszule”, pucz monachijski, „noc długich noży”, Wehrmacht, SA, Hitlerjugend, „noc kryształowa”, – zna daty: puczu w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Związki Włoskich Kombatantów, pakty laterańskie, funkcjonalizm, eugenika, eutanazja, sterylizacja – zna daty: powstania Związków	Uczeń: – identyfikuje postacie: Josepha Artura Gobineau, Houstona Chamberlaina, Fryderyka Nietzschego, Alfreda Rosenberga, Franza von Papena, Miklósa Horthy’ego – przedstawia i

	w Niemczech – przejęcie władzy przez Adolfa Hitlera, budowa państwa totalitarnego – społeczeństwo III Rzeszy – początek zbrodni nazistów przed wybuchem II wojny światowej – faszyzm i autorytaryzm winnych krajach europejskich	– identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – wskazuje na mapie: Włochy, Niemcy – przedstawia specyficzne cechy włoskiego faszyzmu i niemieckiego nazizmu	na Rzym (X 1922 r.), konferencji w Locarno (1925 r.), wprowadzenia ustaw norymberskich (1935 r.) – przedstawia genezę włoskiego faszyzmu i niemieckiego nazizmu – wskazuje etapy przejmowania władzy przez B. Mussoliniego we Włoszech i A. Hitlera w Niemczech	Monachium (1923 r.), „nocy długich noży” (1934 r.), remilitaryzacji Nadrenii (1936 r.), „nocy kryształowej” (1938 r.) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josepha Goebbelsa, – wskazuje na mapie Europy przykłady państw demokratycznych, autorytarnych i totalitarnych – charakteryzuje stosunki Republiki Weimarskiej z krajami europejskimi – charakteryzuje i porównuje funkcje państwa w systemie faszystowskim i nazistowskim	Włoskich Kombatantów (1919 r.), podpisania paktów laterańskich (1929 r.), – identyfikuje postacie: Tomasza Manna, Ericha Marii Remarque’a, Paula von Hindenburga – porównuje faszyzm z nazizmem, uwzględniając kwestie organizacji państwa, ideologii oraz polityki wobec społeczeństwa	porównuje stanowisko faszystów i nazistów wobec Kościoła
4. ZSRR w okresie międzywojennym	– ekspansja terytorialna Rosji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie

	Radzieckiej i utworzenie ZSRR – funkcjonowanie gospodarki komunistycznej – przejęcie władzy i rządu Józefa Stalina – industrializacja i kolektywizacja w ZSRR – Wielki Głód – społeczeństwo radzieckie – terror komunistyczny – polityka ZSRR wobec Niemiec – cele i zadania Kominternu	terminów: stalinizm, kult jednostki – identyfikuje postacie: Włodzimierza Lenina, Józefa Stalina – podaje podstawowe cechy stalinizmu	terminów: kolektywizacja, industrializacja, gospodarka planowa, łagry, Gułag, NKWD – zna daty: utworzenia ZSRR (XII 1922 r.), przejęcia władzy przez J. Stalina (1924 r.) – podaje genezę stalinizmu – opisuje politykę gospodarczą i społeczną w ZSRR	terminów: komunizm wojenny, Nowa Ekonomiczna Polityka (NEP), układ w Rapallo, kułak, kołchoz, sowchoz, Wielki Głód, WKP(b), wielka czystka – zna daty: wprowadzenia NEP (1921 r.), układu w Rapallo (IV 1922 r.), Wielkiego Głodu (1932–1933), wielkiej czystki (1936–1938) – identyfikuje postać Lwa Trockiego – wskazuje na mapie kierunki ekspansji Rosji Radzieckiej do 1922 r. – opisuje funkcje państwa w systemie stalinowskim – przedstawia przyczyny i przejawy terroru stalinowskiego	znaczenie terminów: Komsomoł, Komintern – zna datę utworzenia Kominternu (1919 r.) – identyfikuje postacie: Nikołaja Bucharina, Grigorija Zinowiewa, Pawlika Morozowa – określa główne cele radzieckiej polityki zagranicznej – ocenia skutki przymusowej industrializacji i kolektywizacji w ZSRR	terminu OGPU – przedstawia podobieństwa i różnice systemów demokratycznych, autorytarnych i totalitarnych w Europie

				– opisuje stosunki radziecko-niemieckie		
5. Kultura okresu Międzywojen-nego	– emancypacja kobiet i kryzys rodziny – sekularyzacja społeczeństwa – rozwój techniki – początki kultury masowej – mass media – nowe kierunki w architekturze, sztuce i nauce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: emancypacja, mass media, kultura masowa – wymienia przełomowe osiągnięcia techniki – podaje przyczyny powstania kultury masowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „bunt mas”, produkcja taśmowa, egalitaryzm – identyfikuje postacie: Zygmunta Freuda, Walta Disneya, Charliego Chaplina – przedstawia przyczyny kryzysu tradycyjnej rodziny – charakteryzuje wpływ mass mediów na postawę społeczeństwa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: elektryfikacja, psychoanaliza, modernizm, kubizm, ekspresjonizm, surrealizm, socrealizm, – identyfikuje postacie: Salvadora Dalego, Orsona Wellesa – wyjaśnia związki ideologii politycznych z przykładami osiągnięć artystycznych i architektonicznych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: teoria względności, abstrakcjonizm, futuryzm, dadaizm, funkcjonalizm, katastrofizm, egzystencjalizm, Bauhaus – identyfikuje postacie: Charlesa Lindbergha, Coco Chanel, Edwarda Muncha, Siergieja Eisensteina, Leni Riefenstahl, Rudolfa Valentino, Greta Garbo, Poli Negri, – opisuje zasady urbanistyki według Karty ateńskiej	Uczeń: – identyfikuje postacie: Oswalda Spenglera, Waltera Gropiusa – charakteryzuje i ocenia wpływ przemian w życiu społecznym i kulturalnym na przeobrażenia polityczne Europy

6. Świat na drodze ku wojnie	– militaryzacja Niemiec – ekspansja Japonii i japońskie zbrodnie w Chinach – polityka zagraniczna Włoch – wojna domowa w Hiszpanii – i kontekst międzynarodowy tego konfliktu – Anschluss Austrii – układ monachijski – kształtowanie się osi Berlin– Rzym– Tokio – ostatnie dni pokoju w 1939 r. (utworzenie Protektoratu Czech i Moraw, włączenie Kłajpedy do III Rzeszy)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: militaryzacja, państwa osi, Anschluss – zna daty: powstania osi (1936-1937), Anschlussu Austrii (III 1938 r.), zajęcia Czechosłowacji przez III Rzeszę (III 1939 r.) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Benita Mussoliniego – wskazuje na mapie państwa osi – omawia etapy ekspansji Niemiec w Europie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pakt antykominternowski, front ludowy, frankiści – zna daty wojny domowej w Hiszpanii (1936–1939) – identyfikuje postać Francisca Franco – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie w latach 30. XX w. – charakteryzuje przyczyny militarystycznej polityki Niemiec, Japonii i Włoch – omawia założenia agresywnej polityki Włoch, Niemiec i Japonii – przedstawia genezę i skutki hiszpańskiej wojny domowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: remilitaryzacja Nadrenii, sankcje gospodarcze, Falanga, Brygady Międzynarodowe, konferencja w Monachium, appeasement – zna daty: wystąpienia Niemiec z Ligi Narodów (1933 r.), przejęcia Zagłębia Saary przez Niemcy (1935 r.), remilitaryzacji Nadrenii (1936), wojny włosko-abisyńskiej (1935-1936), konferencji monachijskiej (IX 1938 r.) – identyfikuje postacie: Neville’a Chamberlaina, Édouarda Daladiera	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cesarstwo Mandżukuo, Marchia Wschodnia (Ostmark), Legion Condor, karliści – zna daty: obalenia monarchii w Hiszpanii (1931 r.), zdobycia Mandżurii (1931 r.), wystąpienia Japonii z Ligi Narodów (1933 r.), inwazji japońskiej w Chinach (1937 r.), zajęcia Albanii przez Włochy (1939 r.), zajęcia Kłajpedy przez III Rzeszę (1939 r.) – identyfikuje postacie: Engelberta Dollfussa, ks. Józefa Tiso	Uczeń: – identyfikuje postacie: Hajle Sellasje, Antonio Salazara, Buenaventury Durruti’ego, Kurta von Schuschnigga, Arthura Seyss-Inquarta – opisuje rozbudowę niemieckiej armii w okresie międzywojennym na tle sił Wielkiej Brytanii i Francji – opisuje przebieg wybranego konfliktu zbrojnego prowadzonego poza Europą w latach 30. XX w.

			– przedstawia najważniejsze założenia polityki Wielkiej Brytanii i Francji w przededniu II wojny światowej	– wskazuje na mapie zmiany terytorialne na świecie w latach 30. XX w. – omawia proces militaryzacji III Rzeszy – przedstawia przebieg hiszpańskiej wojny domowej – charakteryzuje stosunki dyplomatyczne wielkich mocarstw w przededniu II wojny światowej – omawia czynniki polityczne, społeczne i gospodarcze wpływające na genezę II wojny	– wyjaśnia przyczyny sukcesów państw faszystowskich w latach 1935–1939 – określa uwarunkowania polityki państw europejskich wobec Hitlera	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I						
ROZDZIAŁ II: II RZECZPOSPOLITA						
1. Odrodzenie	– tworzenie się	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Rzeczypospolitej	lokalnych ośrodków polskiej władzy – ziemie polskie pod koniec I wojny światowej (lokalne ośrodki władzy) – odzyskanie niepodległości 11 listopada 1918 r. (przekazanie władzy Józefowi Piłsudskiemu, rządy Jędrzeja Moraczewskiego i Ignacego Paderewskiego) – ententa a sprawa polska (postanowienia traktatu wersalskiego wobec Polski) – trudne początki niepodległości	– wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowy Naczelnik Państwa, unifikacja – zna datę przejęcia władzy wojskowej przez J. Piłsudskiego (11 XI 1918 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – omawia rolę J. Piłsudskiego oraz R. Dmowskiego w odbudowie państwa polskiego – wyjaśnia, z czego wynikały trudności w unifikacji ziem polskich	– wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Regencyjna, Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej, Komitet Narodowy Polski – zna daty: powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (XI 1918 r.), powstania rządu I. J. Paderewskiego (I 1919 r.) – identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – omawia przyczyny przejęcia władzy w Polsce przez Józefa Piłsudskiego – przedstawia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące Polski	– wyjaśnia znaczenie terminów: parcelacja, Polska Komisja Likwidacyjna, Komisariat Naczelnej Rady Ludowej – zna datę powstania rządu J. Moraczewskiego (XI 1919 r.) – identyfikuje postacie: Jędrzeja Moraczewskiego – przedstawia genezę odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r. – charakteryzuje program reform politycznych i ekonomicznych zapowiadany przez Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej – ocenia rolę Józefa Piłsudskiego oraz Romana Dmowskiego w odbudowie	– wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego – ocenia skutki polityczne, gospodarcze i militarne traktatu wersalskiego dla Polski – wyjaśnia wpływ państw ententy na politykę Polski	– podaje przyczyny różnic w sposobie przejmowania władzy przez Polaków na poszczególnych terenach rodzącej się II Rzeczypospolitej

				państwa polskiego		
2. Walki o granicę wschodnią	– wizje państwa oraz koncepcje polskich granic Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego – spór polsko-ukraiński o Galicję Wschodnią – wojna polsko-bolszewicka (wyprawa na Kijów, ofensywa bolszewików od czerwca 1920 r., Bitwa Warszawska, pokój w Rydze) – kwestia Wileńszczyzny (bunt gen. Lucjana Żeligowskiego i problem Litwy Środkowej, stosunki polsko-litewskie)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Bitwa Warszawska – zna datę Bitwy Warszawskiej (13-16 VIII 1920 r.) – wskazuje na mapie tereny kształtującej się II Rzeczypospolitej – omawia znaczenie Bitwy Warszawskiej 1920 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, Orłęta Lwowskie, bunt Żeligowskiego, pokój ryski – zna daty: wojny polsko-ukraińskiej (1918-1919), buntu Żeligowskiego (X 1920 r.), pokoju ryskiego (18 III 1921 r.) – identyfikuje postać gen. Lucjana Żeligowskiego – wskazuje na mapie przebieg granicy wschodniej II Rzeczypospolitej według pokoju ryskiego – prezentuje koncepcje polskiej granicy wschodniej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Błękitna Armia, linia Curzona, Litwa Środkowa – zna daty: układu z S. Petlurą (IV 1920 r.), wyprawy kijowskiej (V 1920 r.), bitwy pod Komarowem (VIII 1920 r.), bitwy niemeńskiej (IX 1920 r.), włączenia Litwy Środkowej do Polski (1922 r.) – identyfikuje postacie: gen. Józefa Hallera, Symona Petlury, Michaiła Tuchaczewskiego, Władysława Grabskiego, Wincentego Witosa – wskazuje na mapie: linię Curzona, główne kierunki uderzeń wojsk	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Obrony Państwa, Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski, Ukraińska Republika Ludowa (URL), Zachodnioukraińska Republika Ludowa (ZURL), – zna datę powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski (VII 1920 r.) – identyfikuje postacie: Juliana Marchlewskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Siemiona Budionnego – przedstawia genezę konfliktu	Uczeń: – identyfikuje postać ks. Ignacego Skorupki – porównuje siły militarne Polski i Rosji Radzieckiej w wojnie polsko-bolszewickiej – omawia propagandowy aspekt wojny polsko-bolszewickiej, w tym Bitwy Warszawskiej

			– określa etapy walki o polską granicę wschodnią – przedstawia postanowienia traktatu ryskiego z 1921 r.	bolszewickich i polskich w sierpniu i wrześniu 1920 r. – określa główne przyczyny i etapy konfliktu polsko-bolszewickiego – charakteryzuje politykę państw ententy wobec wojny polsko-bolszewickiej	polsko-ukraińskiego – przedstawia genezę i skutki polsko-litewskiego	
3. Walka o zachodnią i południową granicę	– sytuacja w zaborze pruskim – przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – zaślubiny Polski z morzem – trzy powstania i plebiscyt na Górnym Śląsku – plebiscyty na Warmii, Mazurach i Powiślu – konflikt o Śląsk Cieszyński	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie wielkopolskie, powstania śląskie – zna daty powstania wielkopolskiego (XII 1918 r.–II 1919 r.), powstań śląskich (1919–1921) – wskazuje na mapie tereny objęte powstaniami wielkopolskiego – przedstawia skutki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Polska Organizacja Wojskowa – zna daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (VII 1920 r.), plebiscytu na Górnym Śląsku (III 1921 r.) – identyfikuje postać Wojciecha Korfantego – wskazuje na mapie terytoria przyznane Polsce na mocy	Uczeń: – zna daty: I powstania śląskiego (VIII 1919 r.), zaślubin Polski z morzem (II 1920 r.), II powstania śląskiego (VIII 1920 r.), III powstania śląskiego (V 1921 r.), uznania granic Polski przez aliantów (1923 r.) – identyfikuje postać gen. Józefa Hallera – wskazuje na mapie: Zaolzie, Śląsk Cieszyński	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Ambasadorów – zna daty: zajęcia Śląska Cieszyńskiego przez Czechosłowację (1919 r.), konferencji w Spa (1920 r.) – identyfikuje postacie: Stanisława Taczaka, Józefa Dowbora-Muśnickiego – wyjaśnia przyczyny, przebieg i skutki sporu polsko-	Uczeń: – ocenia postawę aliantów wobec walk Polaków o granicę zachodnią i południową

		powstań śląskich	traktatu wersalskiego i objęte plebiscytami – podaje decyzje, jakie zapadły na mocy traktatu wersalskiego dla sprawy polskiej – omawia przyczyny powstania wielkopolskiego – przedstawia przyczyny powstań śląskich	i Górny Śląsk – omawia przebieg powstania wielkopolskiego – przedstawia przebieg powstań śląskich – wymienia czynniki decydujące o przegranej Polski w plebiscytach na Górnym Śląsku, Warmii, Mazurach i Powiślu – omawia na podstawie źródeł statystycznych podział Górnego Śląska i wyjaśnia znaczenie tego regionu dla gospodarki i rozwoju II Rzeczypospolitej	czeskiego o Zaolzie	
4. Rządy parlamentarne	– pierwsze wybory parlamentarne i mała konstytucja – polska scena polityczna (przed zamachem majowym)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu konstytucja marcowa – zna datę uchwalenia konstytucji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: sejm ustawodawczy, mała konstytucja, reforma walutowa – zna daty: wyborów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, wojna celna – zna daty reform rolnych (1920 r., 1925 r.)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kontrasygnata, getto ławkowe, <i>numerus clausus</i> , UNDO,	Uczeń: – opisuje przebieg i ocenia skutki polityczne pierwszych wyborów prezydenckich dla państwa polskiego

	– charakterystyka konstytucji marcowej – elekcja prezydenta i zabójstwo Gabriela Narutowicza – reformy Władysława Grabskiego i reforma rolna – mniejszości narodowe w II Rzeczypospolitej – charakterystyka rządów parlamentarnych (1919–1926)	marcowej (17 III 1921 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – przedstawia założenia ustrojowe konstytucji marcowej	do sejmu ustawodawczego (I 1919 r.), uchwalenia małej konstytucji (II 1919 r.), wyborów pierwszego prezydenta II Rzeczypospolitej (XII 1922 r.), reformy walutowej (1923 r.) – identyfikuje postacie: Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego, Władysława Grabskiego – omawia rolę sejmu, rządu i prezydenta w konstytucji marcowej – przedstawia zakres praw obywatelskich zapisanych w konstytucji marcowej – podaje cele i skutki reform Władysława Grabskiego	– identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego – opisuje uprawnienia Naczelnika Państwa Polskiego – wymienia zasady ustrojowe małej konstytucji – przedstawia założenia oraz przebieg reformy rolnej – charakteryzuje z wykorzystaniem źródeł statystycznych oraz kartograficznych podział narodowościowy i wyznaniowy ludności II Rzeczypospolitej	OUN – omawia scenę polityczną II Rzeczypospolitej i, korzystając ze schematów oraz z innych źródeł, analizuje jej przemiany w latach 1919–1926 – ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926	
5. Zamach majowy i rządy sanacji	– kryzys rządów parlamentarnych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – identyfikuje

	– przyczyny i przebieg zamachu majowego – nowela sierpniowa i konstytucja kwietniowa – rządy sanacyjne zamachu życia Piłsudskiego – próby konsolidacji opozycji, utworzenie Centrolewu, kongres krakowski – represyjna polityka obozu sanacyjnego wobec opozycji politycznej, wybory i proces brzeski, Bereza Kartuska – walka o władzę w obozie sanacji po śmierci Piłsudskiego – polski autorytaryzm na tle europejskim	terminów: zamach majowy, sanacja, konstytucja kwietniowa – zna daty: rozpoczęcia przewrotu majowego (12 V 1926 r.), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935 r.) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – charakteryzuje najważniejsze założenia konstytucji kwietniowej	terminów: partyjniactwo, piłsudzczy, nowele sierpniowe – zna daty: wyboru Ignacego Mościckiego na prezydenta (VI 1926 r.), przyjęcia nowel sierpniowych (2 VIII 1926 r.) – identyfikuje postacie: Ignacego Mościckiego, Edwarda Rydz-Śmigłego, Józefa Becka – podaje główne przyczyny zamachu majowego i opisuje jego bezpośrednie skutki – wymienia zmiany w konstytucji kwietniowej w stosunku do konstytucji marcowej	terminów: Generalny Inspektor Sił Zbrojnych (GISZ), Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem (BBWR), Centrolew, wybory brzeskie, proces brzeski, grupa pułkowników, grupa zamkowa – zna daty: powstania BBWR (1928 r.), powstania Centrolewu (1930 r.), wyborów brzeskich (1930 r.), procesu brzeskiego (1932 r.) – identyfikuje postacie: Kazimierza Bartla, Walerego Sławka – przedstawia poglądy Józefa Piłsudskiego dotyczące polityki wewnętrznej i ustroju Polski – opisuje przebieg zamachu majowego	znaczenie terminów: Obóz Zjednoczenia Narodowego, Front Morges, Stronnictwo Pracy, ONR-Falanga – identyfikuje postać Władysława Sikorskiego – prezentuje główne ugrupowania opozycyjne w czasach rządów sanacji	postacie: Bronisława Pierackiego, Adama Koca – ocenia wydarzenia zamachu majowego oraz rządy sanacji na tle sytuacji politycznej w Europie

				– charakteryzuje znaczenie zmian ustrojowych w sierpniu 1926 r. – analizuje okoliczności wprowadzenia konstytucji kwietniowej z 1935 r. – porównuje zakres władzy prezydenta w konstytucji marcowej i kwietniowej – prezentuje przykłady łamania zasad demokracji w czasach rządów sanacji		
6. Kultura i gospodarka II Rzeczy-pospolitej	– szkolnictwo w II Rzeczypospolitej – kultura i nauka w II RP – gospodarka odrodzonej Polski i jej główne problemy – inwestycje przemysłowe i osiągnięcia gospodarcze	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska A i B, Centralny Okręg Przemysłowy – wskazuje na mapie obszar Polski A i B – wymienia najważniejsze osiągnięcia II Rzeczypospolitej w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: powszechny obowiązek szkolny - zna datę rozpoczęcia budowy portu w Gdyni (1920 r.) – wskazuje na mapie zasięg Centralnego	Uczeń: – zna daty: reform oświatowych w II Rzeczypospolitej (1924 r., 1932 r.), budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego (1937 r.) – identyfikuje postacie: Stanisława	Uczeń: – identyfikuje postacie: Zofii Nałkowskiej, Marii Dąbrowskiej, Antoniego Słonimskiego, Eugeniusza Bodo, Poli Negri, Karola Szymanowskiego, Stanisława Ignacego	Uczeń: – identyfikuje postacie: Stefana Banacha, Romana Ingardena, Floriana Znanickiego, Jana Lechonia, Kazimierza Wierzyńskiego, Jarosława Iwaszkiewicza, Brunona Jasińskiego,

	II Rzeczypospolitej (reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego – budowa Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego)	dziedzinie oświaty, gospodarki i kultury	Okręgu Przemysłowego – identyfikuje postać Eugeniusza Kwiatkowskiego – charakteryzuje stan szkolnictwa w II Rzeczypospolitej – wymienia najważniejsze nurty w kulturze i sztuce obecne w środowisku polskich artystów w okresie międzywojennym – wymienia czynniki wpływające na utrudnienia rozwoju gospodarczego II Rzeczypospolitej – przedstawia główne założenia reform Eugeniusza Kwiatkowskiego	Grabskiego, Janusza Jędrzejewicza, Stefana Żeromskiego, Władysława Reymonta, Juliana Tuwima, Witolda Gombrowicza, Brunona Schulza – wskazuje na mapie okręgi przemysłowe Polski (poza COP) – ocenia reformy Stanisława Grabskiego i Janusza Jędrzejewicza – opisuje wiodące nurty w polskiej kulturze i sztuce – korzystając z różnych źródeł, dokonuje bilansu osiągnięć gospodarczych II Rzeczypospolitej	Witkiewicza, Wojciecha Kossaka, Leona Wyczółkowskiego – omawia na przykładach uczonych i twórców dokonania polskiej nauki i kultury okresu międzywojennego w dziedzinach: matematyki, filozofii, socjologii, literatury, malarstwa, architektury, muzyki, teatru i kinematografii – ocenia realizację reform Eugeniusza Kwiatkowskiego	Juliusza Osterwy, Tadeusza Wendy – porównuje sytuację ekonomiczną Polski z innymi regionami Europy i świata, uwzględniając okoliczności kryzysu gospodarczego w 1923 r. i 1929 r.
7. Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej	– sytuacja międzynarodowa II Rzeczypospolitej – układy w Rapallo i Locarno	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: polityka równowagi – wskazuje na mapie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna prewencyjna – zna daty: polsko-	Uczeń: – zna daty: układu z Rumunią (III 1921 r.), układu w Rapallo (1922 r.), konferencji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Międzymorze – ocenia politykę	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: polityka prometejska – identyfikuje

	– polityka zagraniczna Piłsudskiego – polityka równowagi i „równych odległości”	sąsiadów II Rzeczypospolitej – wymienia najważniejsze cechy polskiej polityki zagranicznej w latach 1919–1939	francuskiego układu sojuszniczego (II 1921 r.), traktatu o nieagresji z ZSRR (1932 r.), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934 r.) – identyfikuje postać Józefa Becka – charakteryzuje relacje Polski z Niemcami oraz ZSRR w okresie międzywojennym	w Locarno (1925 r.) – przedstawia relacje Polski z sąsiadami na tle sytuacji międzynarodowej – omawia wpływ decyzji konferencji międzynarodowych na geopolityczne położenie Polski – omawia koncepcję polityki zagranicznej Józefa Piłsudskiego	równowagi prowadzoną przez Józefa Piłsudskiego i jego współpracowników – wyjaśnia genezę konfliktów Polski z Litwą i Czechosłowacją	postacie: Tadeusza Hołówki, Hansa von Moltkego – ocenia skutki polityki prometejskiej i koncepcji Międzymorza dla stosunków Polski z sąsiadami
8. Polska w przededniu II wojny światowej	– zajęcie Zaolzia – relacje polsko-litewskie – niemieckie żądania wobec Polski w latach 1938–1939 – zacieśnienie współpracy z Wielką Brytanią i Francją – pakt Ribbentrop-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: pakt Ribbentrop-Mołotow – zna datę zawarcia paktu Ribbentrop-Mołotow (23 VIII 1939 r.) – charakteryzuje postanowienia paktu Ribbentrop-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: sojusz gwarancyjny, „korytarz eksterytorialny” – zna datę podpisania sojuszu polsko-brytyjskiego (25 VIII 1939 r.) – identyfikuje postacie: Józefa	Uczeń: – zna datę zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938 r.) – identyfikuje postać Józefa Lipskiego – podaje w kolejności chronologicznej najważniejsze wydarzenia polityki zagranicznej Polski w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Fundusz Obrony Narodowej, Fundusz Obrony Morskiej – zna datę incydentu granicznego między Polską a Litwą (1938 r.)	Uczeń: – charakteryzuje przykłady darowizn polskiego społeczeństwa na rzecz wzmocnienia obronności kraju przed II wojną światową

	Mołotow – sojusz z Wielką Brytanią – aktywizacja polskiego społeczeństwa w przededniu wojny	Mołotow – wymienia sojuszników Polski w przededniu II wojny światowej	Becka, Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa – przedstawia główne założenia polskiej polityki zagranicznej za czasów ministra Józefa Becka – wyjaśnia źródła napięć między Polską a jej sąsiadami	latach 1938–1939 – ocenia znaczenie paktu Ribbentrop-Mołotow	– ocenia stan uzbrojenia polskiej armii w 1939 r.	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						
ROZDZIAŁ III: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Kampania polska	– prowokacje niemieckie i pierwsze strzały – bitwa graniczna – bitwa nad Bzurą – wypowiedzenie wojny Niemcom przez Wielką Brytanię i Francję („dziwna wojna” na Zachodzie) – przebieg kampanii polskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (blitzkrieg) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939 r.), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939 r.) – identyfikuje postacie: Adolfa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „Fall Weiss”, bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939 r.), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy pod Mokrą (1 IX 1939 r.), bitwy pod Wizną (8-10 IX 1939 r.), bitwy nad Bzurą (9-22 IX 1939 r.), internowania władz	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (Einsatzgruppen) – identyfikuje postacie: Heinza Guderiana, Władysława Bortnowskiego,	Uczeń: – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Władysława Langnera, Józefa Unruga – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

	– wkroczenie wojsk sowieckich na ziemie II Rzeczypospolitej – ewakuacja władz polskich do Rumunii – obrona i kapitulacja Warszawy, zakończenie walk – straty ludności	Hitlera, Józefa Stalina – opisuje etapy wojny obronnej Polski	Wielką Brytanię (3 IX 1939 r.), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939 r.) – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i radzieckiej – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych w czasie wojny obronnej Polski	polskich w Rumunii (17/18 IX 1939 r.), kapitulacji Helu (2 X 1939 r.), bitwy pod Kockiem (5 X 1939 r.) – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – omawia wkroczenie wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop-Mołotow – omawia decyzje polityczne władz II Rzeczypospolitej na tle wydarzeń militarnych podczas kampanii polskiej	Juliusza Rómmla – prezentuje założenia polityki Wielkiej Brytanii i Francji wobec konfliktu polsko-niemieckiego – korzystając z różnych źródeł, przedstawia stosunek sił ZSRR, Niemiec i Polski	

2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	– ekspansja Związku Radzieckiego (wojna zimowa, aneksja państw bałtyckich i Besarabii) – napaść III Rzeszy na Danię i Norwegię – ofensywa niemiecka w Europie Zachodniej – klęska Francji – okupacja Francji, powstanie państwa Vichy, utworzenie Komitetu Wolnej Francji gen. Charles’a de Gaulle’a – bitwa o Anglię – wojna na Bałkanach	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Anglię, kolaboracja – zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (maj 1940 r.), bitwy o Anglię (VII–X 1940 r.) – omawia znaczenie zwycięstwa Wielkiej Brytanii i jej sojuszników w bitwie o Anglię	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Linia Maginota – zna datę napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940 r.), wypowiedzenia przez Włochy wojny Francji i Wielkiej Brytanii (10 V 1940 r.) – identyfikuje postać Winstona Churchilla – wskazuje na mapie kierunki agresji sowieckiej, niemieckiej i włoskiej – charakteryzuje cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941 – wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, „Fall Gelb”, państwo marionetkowe, państwo Vichy, operacja „Lew morski”, RAF – zna daty: wojny radziecko-fińskiej (XI 1939 r.–III 1940 r.), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRR (VI 1940 r.), zawieszenia broni w Compiègne (22 VI 1940 r.), ataku Włoch na Grecję (X 1940 r.), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941 r.) – identyfikuje postacie: Charles’a de Gaulle’a, Hermanna Göringa – przedstawia ekspansję ZSRR w latach 1939–1941	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Komitet Wolnej Francji, Niezależne Państwo Chorwackie, ustasze – zna datę ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940 r.) – identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina – omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRR w 1940 r. – opisuje przebieg bitwy o Anglię, uwzględniając uzbrojenie obu stron konfliktu oraz sytuację ludności cywilnej Londynu – charakteryzuje sytuację na	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Mannerheima, Spitfire, Messerschmitt – identyfikuje postacie: Carla Gustafa Mannerheima, Ante Pavelicia – wyjaśnia znaczenie zawarcia zawieszenia broni w Compiègne w czerwcu 1940 r. – prezentuje okoliczności zniszczenia francuskiej morskiej floty wojennej w 1940 r. – ocenia sytuację polityczną w Europie w 1941 r.

			niemiecką w 1940 r. – wymienia sojuszników państw osi, którzy przystąpili do współpracy w latach 1939–1941	– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 – omawia sytuację militarną i polityczną Wielkiej Brytanii i krajów demokratycznych po klęsce Francji w 1940 r.	Bałkanach w latach 1939–1941	
3. Wojna Niemiec z ZSRR	– plan „Barbarossa” i wybuch wojny niemiecko-radzieckiej – wielka wojna ojczyźniana, sukcesy Niemców do grudnia 1941 r. – obrona Leningradu – bitwa pod Stalingradem – bitwa na Łuku Kurskim – stosunek ludności cywilnej na terenach zajmowanych przez	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa” – zna datę agresji Niemiec na ZSRR (22 VI 1941 r.) – przedstawia etapy wojny niemiecko-radzieckiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wielka wojna ojczyźniana – zna daty: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941 r.), bitwy pod Stalingradem (XII 1942 r. – II 1943 r.) – identyfikuje postać Gieorgija Żukowa – wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRR: pod Moskwą i pod Stalingradem – przedstawia uwarunkowania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, lend-lease act – zna daty: objęcia ZSRR pomocą w ramach lend-lease act (VII 1941 r.), blokady Leningradu (1941-1944), bitwy na Łuku Kurskim (VII–VIII 1943 r.) – wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRR: blokadę Leningradu i bitwę	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „droga życia”, operacja „Cytadela”, Waffen SS „Galizien” – identyfikuje postać Fridericha von Paulusa – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRR	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Katiusza, T 34, Tygrys, Pantera, „pepesza”, Ił-2 – identyfikuje postać Richarda Sorgego – opisuje potencjał wojenny stron konfliktu, ich taktykę oraz uzbrojenie

	III Rzeszę do niemieckiego okupanta		prowadzenia działań wojennych na terenie ZSRR – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców	na Łuku Kurskim – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943 – analizuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRR		
4. Polityka okupacyjna Niemiec	– założenia polityki rasowej III Rzeszy – polityka niemiecka wobec Żydów – Holokaust – postawy ludności wobec Holokaustu – ruch oporu w krajach okupowanych – kolaboracja z okupantem niemieckim – zbrodnie hitlerowskie w okupowanych krajach	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obozy koncentracyjne – przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: polityka rasowa, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, gwiazda Dawida, obozy pracy, obozy śmierci, komory gazowe – zna daty: konferencji w Wannsee (1942 r.), powstania w getcie warszawskim (IV 1943 r.) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Adolfa Eichmanna, Janusza	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „Szoah”, szmalcownicy, – identyfikuje postać Jana Karskiego – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie i na ziemiach polskich – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność okupowanych niosła	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschodni, Babi Jar, „Żegota”, Żydowska Organizacja Bojowa, rodzina Ulmów, Jedwabne, Ponary, Résistance, tzw. bitwa o szynę, czetnicy – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tita, Władysława Bartoszewskiego – porównuje	Uczeń: – identyfikuje postacie: Juliana Grobelnego, Draży Mihailowicia – podaje przykłady i ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu

			Korczaka – przedstawia wpływ hitlerowskiej polityki rasowej i narodowościową na postawy ludności okupowanej Europy – korzystając z różnych źródeł, omawia bilans Holokaustu	pomoc Żydom – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu	sytuację ludności na terytoriach podbitych przez Niemców	
5. Wojna poza Europą	– imperialne plany Włochów, walki w Afryce – koniec walk w Afryce – wojna na Atlantyku w latach 1941–1943 – atak Japończyków na Pearl Harbor i znaczenie przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny – ofensywa Japonii w Azji – zmagania na Pacyfiku	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna na Pacyfiku – zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941 r.) – identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, bitwa o Atlantyk, pakt trzech wilcze stada – zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940 r.), oblężenia Tobruku (IV–XI 1941 r.), bitwy pod El-Alamejn (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942 r.) – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie poszczególnych rejonów, będących	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, lotniskowiec – zna daty: ataku Włoch na Egipt (IX 1940 r.), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (II 1941 r.), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943 r.), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942 r.) – identyfikuje postacie: Erwina Rommla, Dwighta	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Torch”, operacja „Tora! Tora! Tora!” – zna daty: zajęcia Azji Południowo-Wschodniej przez Japonię (1942 r.), walk o Guadalcanal (VIII 1942 r.–II 1943 r.) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Karla Dönitza, Isoroku Yamamoto – wymienia i ocenia	Uczeń: – opisuje taktykę i uzbrojenie stron konfliktu w Afryce, Azji oraz na morzach i oceanach

	w latach 1941–1943		teatrem wojny	Davidą Eisenhowera – omawia przebieg walk w Afryce i Azji – omawia działania wojenne na morzach i oceanach	konsekwencje włączenia się USA do wojny	
6. Droga do zwycięstwa	– powstanie Wielkiej Koalicji – konferencje Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie – desant aliantów na Sycylii i we Włoszech – ofensywa radziecka od 1944 do początku 1945 r. – desant w Normandii – droga do Berlina i kapitulacja Niemiec – ofensywa USA na Dalekim Wschodzie w 1945 r. – atak atomowy na Hiroszimę i Nagasaki, kapitulacja Japonii	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Karta atlantycka, wielka koalicja, porządek jałtański – zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (14 VIII 1941 r.), konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945 r.), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8 V 1945 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bezwarunkowa kapitulacja, konferencja w Teheranie, Wielka Trójka, operacja „Overlord”, taktyka „żabich skoków”, kamikadze – zna daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943 r.), operacji Overlord (6 VI 1944 r.), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945 r.), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja w Casablance, naloty dywanowe, operacja „Market Garden”, linia Gustawa, Wał Pomorski – zna daty: konferencji w Casablance (I 1943 r.), upadku rządu B. Mussoliniego (VII 1943 r.), ofensyw Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 r. i I 1945 r.), bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944 r.), kontrofensywy niemieckiej w Ardenach (XII 1944	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Gotów, marines – zna daty: zawieszenia broni na froncie włoskim (IX 1943 r.), bitwy o Leyte (X 1944 r.), spotkania wojsk amerykańskich i radzieckich w Torgau (IV 1945 r.) – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, George’a Pattona, Douglasa MacArthura, Alfreda Jodla, Wilhelma Keitela, Pietra Badoglia, Hirohito – ocenia decyzję	Uczeń: – opisuje strategię oraz uzbrojenie stron konfliktu

			IX 1945 r.) – określa decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki – przedstawia przełomowe bitwy II wojny światowej w Europie w latach 1943–1945 i lokalizuje je na mapie	r.), operacji berlińskiej (IV 1945 r.), zdobycia Berlina (2 V 1945 r.) – opisuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944–1945 – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej	Amerikanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III						
ROZDZIAŁ IV: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ						
1. Okupowana Polska	– podział administracyjny ziem polskich przez okupantów – współpraca niemiecko-radziecka od IX 1939 r. – polityka III Rzeszy wobec Polaków (eksterminacja elity narodowej, zbrodnie dokonywane za	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, deportacja, sowietyzacja – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i radziecką – charakteryzuje główne cele	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: układ o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB – zna daty podpisania układu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939 r.), akcji AB (V–VI 1940 r.), zbrodni katyńskiej (IV–V	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „gadinówka”, Sonderaktion „Krakau”, „granatowa policja”, referendum, paszportyzacja – zna daty: Sonderaktion „Krakau” (XI 1939 r.), paszportyzacji (1940	Uczeń: – identyfikuje postać Wandy Wasilewskiej – przedstawia przyczyny deportacji Polaków w głąb ZSRR	Uczeń: – podaje nazwiska zasłużonych osób, które stały się ofiarami terroru niemieckiego i radzieckiego

	wkraczającą armią niemiecką, wysiedlenia, wywózki do pracy w Niemczech) – polityka ZSRR wobec Polaków – deportacje ludności polskiej w głąb ZSRR – zbrodnia katyńska	niemieckiej i radzieckiej polityki okupacyjnej	1940 r.) – wskazuje na mapie miejsca: masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRR – podaje przykłady terroru radzieckiego i niemieckiego – omawia przebieg zbrodni katyńskiej	r.), deportacji Polaków w głąb ZSRR (II, IV i VI 1940 r. oraz V/VI 1941 r.) – identyfikuje postać Hansa Franka – porównuje niemiecką i radziecką politykę okupacyjną wobec społeczeństwa polskiego – opisuje warunki transportu i życia deportowanych		
2. Władze polskie podczas II wojny światowej	– polski rząd na emigracji – Polskie Państwo Podziemne – polityczne podziały ruchu oporu – układ Sikorski-Majski – ujawnienie zbrodni katyńskiej, zerwanie przez ZSRR stosunków z rządem polskim – katastrofa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, Polskie Państwo Podziemne – identyfikuje postać Władysława Sikorskiego – charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Delegat Rządu RP na Kraj, Armia Krajowa (AK), Rada Jedności Narodowej (RJN), partyzantka, sabotaż, dywersja, układ Sikorski-Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: oddział Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), cichociemni, Kedyw, Polska Partia Robotnicza (PPR), Krajowa Rada Narodowa (KRN), Armia Ludowa (AL) – zna daty: powstania ZWZ (XI	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Narodowa RP, BIP, Związek Odwetu, organizacja „Wachlarz”, Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Grupa Inicjatywna, Związek Patriotów Polskich (ZPP) – zna datę	Uczeń: – identyfikuje postacie: Pawła Findera, Marcelego Nowotki, Zygmunta Berlinga, Bolesława Bieruta, Franza Kutschery – wielostronnie, z uwzględnieniem sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej, prezentuje działalność polskiego rządu emigracyjnego

	gibraltarska, objęcie funkcji premiera przez Stanisława Mikołajczyka – powołanie polskich władz komunistycznych w ZSRR		powstania rządu emigracyjnego (IX 1939 r.), układu Sikorski–Majski (30 VII 1941 r.), powstania AK (II 1942 r.), powstania RJN (I 1944 r.), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRR (25 IV 1943 r.), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943 r.) – identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – omawia założenia układu Sikorski–Majski – wyjaśnia okoliczności i	1939 r.), powstania PPR (I 1942 r.), powstania KRN (XII 1943 r./I 1944 r.) – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Stefana Grota-Roweckiego, Tadeusza Komorowskiego-Bora, Kazimierza Sosnkowskiego – charakteryzuje najważniejsze akcje ZWZ, przekształconego w AK – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRR Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – opisuje polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – wymienia tworzące się w ZSRR i w kraju ośrodki przyszłych polskich władz	powstania ZPP (III 1943 r.) – identyfikuje postacie: Augusta Emila Fieldorfa, Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryla Ratajskiego, Franza Kutschery – ocenia politykę Sikorskiego wobec ZSRR oraz politykę Wielkiej Trójki wobec sprawy polskiej	

			przyczyny zerwania przez ZSRR stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie	komunistycznych – charakteryzuje postawę polskich komunistów w czasie II wojny światowej		
3. Społeczeństwo polskie pod okupacją	– walka okupantów z polskością i rabunek dzieci – zagłada polskich Żydów – społeczeństwo polskie pod okupacją niemiecką – postawy ludności wobec okupantów – konflikty etniczne na Kresach Wschodnich (konflikt na Wołyniu)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: zsyłki – porównuje cele oraz metody polityki niemieckiej i radzieckiej w okupowanej Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Sprawiedliwy wśród Narodów Świata – zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943 r.), rzezi wołyńskiej (1943 r.) – identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej – analizuje straty ludności żydowskiej na ziemiach polskich na podstawie różnych źródeł – opisuje walkę z polskością prowadzoną przez obu okupantów	Uczeń: – wymienia znaczenie terminu: Ukraińska Powstańcza Armia (UPA) – zna daty: powstania UPA (1942 r.), październik 1939 r., marzec 1940 r., listopad 1942 r., 17 marca 1942 r., IV-V 1943 r., lipiec 1943 r. – wskazuje na mapie miejsca niemieckich obozów koncentracyjnych i obozów śmierci na ziemiach polskich – opisuje przebieg powstania w getcie	Uczeń: – identyfikuje postacie: Szmula Zygielbojma, Jürgena Stroopa – porównuje sytuację i postawę narodu polskiego wobec okupantów z sytuacją i postawami innych europejskich narodów wobec okupantów	Uczeń: – ocenia stosunek państw zachodnich do Holokaustu

			– przedstawia politykę okupanta wobec narodu żydowskiego	warszawskim – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego – opisuje przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich		
4. Powstanie warszawskie	– plan „Burza” i przyczyny powstania warszawskiego – wybuch powstania – przebieg i zakończenie walk powstańczych – polityka Wielkiej Trójki wobec powstania – skutki powstania – ocena powstania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W” – zna datę powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944 r.) – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuć – identyfikuje postać Tadeusza Komorowskiego-Bora – wyjaśnia, na czym polegał plan „Burza” – opisuje przebieg walk powstańczych	Uczeń: – identyfikuje postać Antoniego Chruściela-Montera – omawia sposób traktowania jeńców i ludności cywilnej przez obie strony konfliktu – prezentuje postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego	Uczeń: – identyfikuje postacie: Augusta Emila Fieldorfa, Ericha von dem Bacha-Zelewskiego, Ludwiga Fischera – korzystając z różnych źródeł, objaśnia dysproporcje w uzbrojeniu powstańców i wojsk niemieckich	Uczeń: – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną
5. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	– początki Polskich Sił Zbrojnych – walki o Narwik – polscy lotnicy w bitwie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, Wojsko	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Armia Polska w ZSRR – zna daty: walk o	Uczeń: – zna daty: podpisania umowy o powstaniu armii polskiej w ZSRR (VIII	Uczeń: – zna datę: zdobycia Bolonii (IV 1945 r.) – identyfikuje postacie: Michała	Uczeń: – charakteryzuje kadrę dowódczą Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie oraz

	o Anglię – rozbudowa Polskich Sił Zbrojnych – armia Andersa – walki w Afryce – Polacy podczas walk we Włoszech i Francji oraz Belgii, Holandii i Niemczech – działania Polskiej Marynarki Wojennej – powstanie w ZSRR załóżków Wojska Polskiego oraz jego działania zbrojne	Polskie w ZSRR – wymienia miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)	Narvik (1940 r.), walk o Tobruk (1941 r.), walk o Monte Cassino (V 1944 r.), bitwy pod Lenino (X 1943 r.) – identyfikuje postać Władysława Andersa – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej	1941 r.), ewakuacji armii gen. W. Andersa z ZSRR (1942 r.), powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRR (V 1943 r.), bitwy pod Falaise (V 1944 r.), udziału wojsk polskich w operacji Market- Garden (IX 1944 r.) – identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Władysława Kopańskiego, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga – opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojsko- wych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej	Roli-Żymierskiego, Karola Świerczewskiego – opisuje problemy i sukcesy polskich formacji wojskowych w kontekście sytuacji polityczno- militarnej podczas II wojny światowej – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej	Wojska Polskiego

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV

ROZDZIAŁ V: POLSKA I ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

1. Nowy podział świata	– konferencja w Poczdanie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia przyczyny

– reparacje powojenne – bilans wojny – traktaty pokojowe z Bułgarią, Włochami, Rumunią, Węgrami i Finlandią – powstanie ONZ – ekspansja komunizmu w Europie, żelazna kurtyna – reakcja Zachodu na powojenną ekspansję komunizmu (doktryna Trumana, plan Marshalla, powstanie NATO) – zmierzch dawnych mocarstw: Francji i Wielkiej Brytanii – mocarstwowa pozycja USA i ZSRR na arenie międzynarodowej	terminów: strefa okupacyjna, Organizacja Narodów Zjednoczonych – zna datę: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945 r.), konferencji poczdamskiej (VII-VIII 1945 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia cele ONZ	terminów: reparacje, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, Powszechna deklaracja praw człowieka, „żelazna kurtyna”, doktryna Trumana, plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego (NATO), zimna wojna – zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947 r.), ogłoszenia Planu Marshalla (VI 1947 r.), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948 r.), powstania NATO (IV 1949 r.) – identyfikuje	terminów: reparacje, Karta Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy – zna daty: przejęcia władzy przez reżimy komunistyczne w państwach Europy Środkowo-Wschodniej i Południowej (1944-1848), podpisania Karty narodów Zjednoczonych (VI 1945 r.), przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946 r.), podpisania traktatów pokojowych z sojusznikami III Rzeszy (II 1947 r.) – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po II wojnie światowej – przedstawia długofalowe skutki II	terminów: Rada Ministrów Spraw Zagranicznych, Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC) – zna datę powołania Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej (1951 r.) – identyfikuje postać Klementa Gottwalda – charakteryzuje zasady podziału reparacji niemieckich pomiędzy aliantów – ocenia rolę doktryny Trumana i planu Marshalla w dziejach świata – ocenia znaczenie	zmierzchu dawnych mocarstw: Wielkiej Brytanii i Francji, odwołując się do ich sytuacji wewnętrznej i międzynarodowej

			postacie: Winstona Churchilla, Clementa Attlee, George'a Marshalla – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni (żelazną kurtynę) – przedstawia bilans II wojny światowej odnośnie strat ludności i zniszczeń – omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym – omawia genezę powstania NATO	wojny światowej – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRR w powojennym świecie – omawia proces ekspansji komunizmu w Europie – wielostronnie prezentuje przyczyny i przejawy zimnej wojny	powstania ONZ i NATO	
2. Początki władzy komunistów w Polsce	– Manifest PKWN i powołanie Rządu Tymczasowego – ustalenie nowych granic Polski – utworzenie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej – przesiedlenia ludności, akcja	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Manifest PKWN, Ziemie Odzyskane, referendum ludowe – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944 r.), referendum	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN), Kresy Wschodnie, linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, proces szesnastu, Polskie Stronnictwo Ludowe	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO) – zna daty: powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944r.),	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wolność i Niezawisłość (WiN), Blok Demokratyczny, Testament Polski Walczącej, Narodowe Siły Zbrojne (NSZ)	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu

	„Wisła” – walka z opozycją i podziemiem niepodległościowym – referendum z 1946 r. – sfałszowane wybory w styczniu 1947 r. i ich konsekwencje	ludowego (30 VI 1946 r.) – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów	(PSL) – zna daty: akcji „Wisła”(1947 r.), procesu szesnastu (VI 1945 r.), powstania TRJN (VI 1945 r.), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947 r.) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli	porozumienia o granicy polsko-radzieckiej (VII 1944 r.), rozwiązania AK (I 1945 r.), pogromu kieleckiego (1946 r.) – identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Józefa Cyrankiewicza – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – charakteryzuje sytuację polityczną w Polsce w latach 1944-1947 – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRR	– identyfikuje postacie: Jana Stanisława Jankowskiego, Zygmunta Szendzielorza, Józefa Kurasia – przedstawia uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne różnych postaw Polaków wobec nowych władz	

			władze w Polsce			
3. Odbudowa powojenna	– odbudowa zniszczeń wojennych – reforma rolna – nacjonalizacja przemysłu i próba kolektywizacji – „bitwa o handel” – industrializacja kraju, gospodarka planowa (plan 3-letni, plan 6-letni)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (6 IX 1944 r.) – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kolektywizacja, PGR, gospodarka planowa – zna daty: ustawy o nacjonalizacji (I 1946 r.), planu 3-letniego (1947-1949), początków kolektywizacji rolnictwa (1949 r.), planu 6-letniego (1950-1955) – korzystając z różnych źródeł, przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – podaje założenia planów 3-letniego i 6-letniego – opisuje przebieg nacjonalizacji i kolektywizacji w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, „wyścig pracy” – zna daty: tzw. bitwy o handel (1947 r.), przyjęcia ustawy o wymianie pieniędzy (1950 r.) – identyfikuje postać Hilarego Minca – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu – charakteryzuje efekty realizacji planów wieloletnich w sferze gospodarczej i społecznej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Centralny Urząd Planowania (CUP), Biuro Odbudowy Stolicy, Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy – wyjaśnia, jak przebiegała odbudowa Warszawy – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego (PKPG) – omawia i ocenia rolę propagandy w forsowaniu reform społeczno-gospodarczych w powojennej Polsce

			Polsce	– wymienia przykłady gospodarczej zależności Polski od ZSRR		
4. Polska w czasach stalinizmu	– utworzenie PZPR – podporządkowanie sceny politycznej komunistom – kult jednostki, sowietyzacja kultury, propaganda – stosunek władzy do młodego pokolenia – represje wobec podziemia niepodległościowego – walka władzy z Kościołem katolickim – zmiany ustrojowe w okresie stalinizmu – uchwalenie Konstytucji PRL	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) – zna datę przyjęcia konstytucji PRL (1952 r.) – identyfikuje postać Bolesława Bieruta – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: stalinizm, socrealizm – zna datę powstania PZPR (XII 1948 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Władysława Gomułki, kard. Stefana Wyszyńskiego – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – opisuje rozwój socrealizmu w Polsce – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP), Związek Walki Młodych (ZWM) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – charakteryzuje stosunek komunistów do młodzieży – omawia cele propagandy komunistycznej w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Polsce (SP), Zjednoczone Stronnictwo Ludowe (ZSL), Stronnictwo demokratyczne (SD), ruch księży patriotów, stowarzyszenie PAX – zna datę internowania kard. S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Witolda Pileckiego, Czesława Kaczmarka, Bolesława Piaseckiego – opisuje system represji stalinowskich wobec	Uczeń: – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50.

				czasach stalinizmu	Kościół, podziemia niepodległościowego i opozycji wewnątrz-partyjnej	
5. Niemcy po II wojnie Światowej	– powojenna polityka mocarstw wobec Niemiec – proces norymberski – blokada Berlina Zachodniego – powstanie RFN i NRD – powojenna okupacja Austrii – powstanie berlińskie w czerwcu 1953 r. – budowa muru berlińskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: denazyfikacja, mur berliński – zna daty: powstania RFN (IX 1949 r.) i NRD (X 1949 r.), budowy muru berlińskiego (1961 r.) – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia genezę powstania dwóch państw niemieckich i omawia różnice między nimi	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: demokratyzacja, proces norymberski, strefy okupacyjne, Bizonia, Trizonia, blokada Berlina Zachodniego, most powietrzny – zna daty: procesu norymberskiego (XI 1945–X 1946 r.), powstania Bizonii (1947 r.), powstania Trizonii (1949 r.), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949 r.) – identyfikuje postać Konrada Adenauera – określa znaczenie procesu norymberskiego – opisuje okoliczności budowy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: decentralizacja, Sojusznicza Rada Kontroli, powstanie berlińskie – zna daty: zakończenia okupacji Austrii (1955 r.), powstania berlińskiego (VI 1953 r.) – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia różnice w podejściu mocarstw do kwestii niemieckiej i podaje odpowiednie przykłady – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich na tle sytuacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: dekartelizacja – identyfikuje postacie: Waltera Ulbrichta, Theodora Heussa, Ottona Grothewohla – wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego – podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego – wymienia najważniejsze wydarzenia dotyczące podziału powojennych Niemiec	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie dokumenty frankfurckie, CDU, SPD – prezentuje sytuację Austrii w latach 1945–1955

			mur berlińskiego	międzynarodowej		
6. Koniec stalinizmu	– ZSRR po II wojnie światowej – śmierć Józefa Stalina i skutki polityczne tego wydarzenia – XX Zjazd KPZR, odwilż w ZSRR – stosunki polityczne ZSRR z Jugosławią – Układ Warszawski – powstanie węgierskie z 1956 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: destalinizacja, powstanie węgierskie – zna datę: powstania węgierskiego (X 1956 r.) – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemiany stosunków międzynarodowych na świecie w latach 50. XX w.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego (KPZR), odwilż, tajny referat Chruszczowa, Układ Warszawski – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955 r.), XX zjazdu KPZR (II 1956 r.) – identyfikuje postać Nikity Chruszczowa – omawia przejawy odwilży w ZSRR – przedstawia najważniejsze tezy referatu Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia – omawia cele i	Uczeń: – zna daty: wybuchu powstania węgierskiego (23 X 1956 r.), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960 r.) – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tita, Imre Nagya, Janosa Kádára – określa przyczyny sporu ZSRR z Jugosławią – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez Nikitę Chruszczowa – przedstawia genezę, przebieg i skutki powstania węgierskiego z 1956 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: żdanowszczyzna – zna daty: wystąpienia Węgier z Układu Warszawskiego (XI 1956 r.), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956 r.) – identyfikuje postacie: Andrieja Ławrientija Berii – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRR po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina – ocenia doktrynę Układu Warszawskiego	Uczeń: – identyfikuje postać Ilji Erenburga – opisuje propagandowe zabiegi władz partyjnych zastosowane dla uczczenia żałoby po śmierci Stalina w ZSRR i w krajach bloku

			zadania sojuszu państw bloku wschodniego przystępujących do Układu Warszawskiego	– wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960		
7. Polski Październik	– wpływ śmierci Józefa Stalina na sytuację polityczną w Polsce – walka frakcji wewnątrz PZPR – Czerwiec '56 (wystąpienia robotników w Poznaniu) – objęcie funkcji I sekretarza KC PZPR przez Władysława Gomułkę – zakończenie odwilży w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, polski Październik – zna daty: poznańskiego Czerwca (VI 1956 r.), polskiego października (X 1956 r.) – identyfikuje postać Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego października w 1956 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”, Służba Bezpieczeństwa – identyfikuje postać Józefa Cyrankiewicza – omawia przejawy odwilży w Polsce – przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca – prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy – przedstawia stosunki między państwem a Kościołem katolickim w okresie odwilży – charakteryzuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bikiniarze, puławianie, natolińczycy – zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956 r.), VIII Plenum KC PZPR (19–20 X 1956 r.), koniec odwilży w Polsce (1957 r.) – identyfikuje postać Konstantego Rokossowskiego – wymienia problemy władzy komunistycznej w Polsce w połowie lat 50. XX w. – wskazuje przejawy zmian kulturowych w Polsce w latach	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Klub Krzywego Koła, Kluby Młodej Inteligencji – zna datę śmierci B. Bieruta (1956 r.) – identyfikuje postać Adama Ważyka – korzystając z tekstów źródłowych, ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich – porównuje przebieg i skutki wydarzenia	Uczeń: – identyfikuje postać Romana Strzałkowskiego – prezentuje poglądy natolińczyców oraz puławian na tle sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej w kraju

			zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa	50. XX w. – opisuje proces rywalizacji o wpływy między grupami partyjnymi w PZPR – wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR – omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy	poznańskiego Czerwca z powstaniem węgierskim z 1956 r.	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W II POŁOWIE XX WIEKU						
1. Droga ku Wspólnej Europie	– rozwój integracji europejskiej – rozwój systemu demokratycznego w Europie Zachodniej – współpraca gospodarcza państw komunistycznych (RWPG)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Unia Europejska – zna daty: powstania EWWiS (1952 r.), podpisania traktatów rzymskich (1957 r.), powstania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euroatom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maastricht – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja Europejska, Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (EFTA), Parlament Europejski, układ z Schengen, Trybunał Sprawiedliwości, Rady Wzajemnej Pomocy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – zna datę rozwiązania RWGP (1991 r.) – charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki integracji	Uczeń: – zna daty: rewolucji goździków (1974 r.), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975 r.) – identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, Juana Carlosa – wyjaśnia okoliczności obalenia ostatnich dyktatur europejskich

		Unii Europejskiej (1993 r.) – podaje przyczyny integracji europejskiej	ogłoszenia planu Schumana (1951 r.), podpisania układu w Schengen (1985 r.), zawarcia traktatu w Maastricht (1992 r.) – identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Jeana Monneta, Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego, Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa należące do UE – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej	Gospodarczej (RWPG) – zna daty: powstania RWPG (1949 r.), powstania Trybunału Sprawiedliwości (1952 r.), powstania Rady Europy (1949 r.), powstania EFTA (1959 r.), powołania Parlamentu Europejskiego (1979 r.) – wskazuje na mapie państwa należące do RWPG i EFTA – omawia działalność instytucji gospodarczych utworzonych po wojnie w Europie Zachodniej – opisuje rozwój systemu demokratycznego w Europie Zachodniej	europejskiej – podaje przykłady gospodarczej zależności krajów komunistycznych od ZSRR, określając jej konsekwencje	
2. Daleki Wschód	– wojna domowa w	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

po II wojnie światowej	Chinach, powstanie ChRL – rozwój Japonii – wojna koreańska – konflikt wietnamski – rywalizacja radziecko-chińska po śmierci Stalina – dekolonizacja Indochin	– zna daty: wojny w Korei (1950–1953), wojny w Wietnamie (1957–1975) – wskazuje na mapie Koreę i Wietnam – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny	– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja kulturalna, Wielki Skok, rewolucja kulturalna, „brudna wojna” – zna daty: początku realizacji Wielkiego Skoku (1958 r.), rewolucji kulturalnej (1966 r.), podziału Wietnamu (1954 r.) – identyfikuje postacie: Mao Tse-tunga, Kim Ir Sena, Ho Chi Minha – opisuje przemiany w Chinach po II wojnie światowej – podaje przykłady państw Dalekiego Wschodu współpracujących ze Stanami Zjednoczonymi – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, azjatyckie tygrysy, Vietcong, reedukacja – zna daty: powstania Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (1948 r.), powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949 r.), proklamowania Republiki Chińskiej (1949 r.), proklamowania Wietnamskiej Republiki Ludowej (1975 r.) – identyfikuje postacie: Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura, Johna F. Kennedy’ego – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach, Korei Północnej, Wietnamie i	– wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwoni Khmerzy, Czerwona księżeczka – zna daty: zajęcia Tybetu przez Chiny (1951 r.), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979) – identyfikuje postać Pol Pota – prezentuje, z uwzględnieniem zjawisk politycznych i ekonomicznych, politykę wielkich mocarstw w czasie zimnej wojny – przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw komunistycznych	– wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia, hunwejbini – ocenia następstwa procesu dekolonizacji, biorąc pod uwagę rolę ONZ

				Kambodży, uwzględniając szczególnie stosunek władzy do jednostki – opisuje proces dekolonizacji Indochin		
3. Rozpad systemu kolonialnego	– uzyskanie niepodległości przez Indie – konflikt indyjsko- pakistański – procesy dekolonizacyjne w Afryce (Rok Afryki) – problemy krajów Trzeciego Świata	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat – charakteryzuje problemy krajów Trzeciego Świata	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki, apartheid – zna datę Roku Afryki (1960 r.) – identyfikuje postacie: Mahatmy Gandhiego, Nelsona Mandeli – przedstawia przyczyny dekolonizacji – omawia etapy rozpadu systemu kolonialnego na świecie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezaangażowa-nych (NAM) – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947 r.), konferencji w Bandungu (1955 r.), utworzenia OJA (1963 r.) – opisuje proces dekolonizacji w Indiach i Afryce – podaje przyczyny konfliktu indyjsko- pakistańskiego	Uczeń: – zna daty: wojny w Algierii (1954–1962) – identyfikuje postać Charles’a de Gaulle’a – ocenia proces dekolonizacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna w Biafrze – charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.
4. Konflikty na	– powstanie Izraela	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Bliskim Wschodzie	– konflikt Izraela z państwami arabskimi – wojny sześciodniowa i Jom Kippur – konflikt palestyński pod koniec XX w. – rewolucja islamska w Iranie, wojna iracko-irańska – wojny w Zatoce Perskiej – problem kurdyjski	– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu – podaje przyczyny i charakter konfliktu bliskowschodniego	– wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Pustynna burza – zna daty: powstania Izraela (1948 r.), wojny sześciodniowej (1967 r.), wojny Jom Kippur (1973 r.), porozumienia w Camp David (1978 r.) – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata – wskazuje na mapie rejon Zatoki Perskiej – opisuje przebieg konfliktów izraelsko-arabskich	– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), intifada, muzułmańscy fundamentaliści, rewolucja islamska – zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917 r.), rezolucji ONZ o utworzeniu państwa żydowskiego i palestyńskiego (1947 r.), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956 r.), powstania OWP (1964 r.), rewolucji islamskiej w Iranie (1979 r.), wybuchu intifady (1987 r.), wojny o Kuwejt (1990 r.), operacji „pustynna burza” (1991 r.) – identyfikuje postacie: Ruhollaha Chomeiniego,	– wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, sunnici, Kurdowie – zna daty: nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956 r.), zamachu w Monachium (1972 r.) – identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Rezy Pahlawiego – przedstawia rolę ONZ w konfliktach bliskowschodnich – przedstawia rolę światowych mocarstw w konflikcie na Bliskim Wschodzie – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego – przedstawia problem kurdyjski	– wyjaśnia znaczenie terminów: Czarny Wrzesień, Mosad – ocenia rolę ONZ i mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim

				Saddama Husajna – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej		
5. Blok wschodni w latach 60. i 70.	– rządy Chruszczowa – podbój kosmosu – kryzys kubański – ZSRR pod rządami Breżniewa – wpływy ZSRR na świecie – interwencja w Czechosłowacji – wyścig zbrojeń	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń – zna datę praskiej wiosny (1968 r.) – omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja militarna między USA i ZSRR	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, doktryna Breżniewa – zna daty: kryzysu kubańskiego (1961 r.), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968 r.) – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Fidela Castro, Leonida Breżniewa, Aleksandra Dubczeka, Gustáva Husáka, Ronalda Reagana	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dysydenci, nomenklatura partyjna, SALT I, SALT II, program gwiazdnych wojen – zna daty: porozumienia o nierozprzestrzenianiu broni atomowej (1970 r.), programu gwiazdnych wojen (1983 r.) – charakteryzuje rządy N. Chruszczowa – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRR i USA	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: lądowanie w Zatoce Świń, „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem, – zna daty: wystąpienia pierwszego człowieka w Kosmosie (1961 r.), lądowania na Księżycu (1969 r.) – identyfikuje postać Jurija Gagarina – analizuje różne płaszczyzny konfliktów i zbliżeń między ZSRR i USA – omawia rywalizację między	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: kontras – zna daty: wprowadzenia dyktatury A. Pinocheta w Chile (1973 r.), przejęcia władzy przez D. Ortegę w Nikaragui (1979 r.) – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Dunaj” – identyfikuje postacie: Fulgencia Batisty, Ernesta Che Guevary, Salvadora Allende, Augusta Pinocheta, Daniela Ortegi, Ryszarda Siwca, Jana Palacha

			– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – wymienia założenia doktryny Breżniewa – wyjaśnia okoliczności i omawia przebieg interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji	– charakteryzuje rozbieżności między siłą militarną i polityczną ZSRR a potencjałem ekonomicznym	USA i ZSRR w dziedzinie podboju Kosmosu	– omawia wpływy ZSRR na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje – omawia i ocenia protesty przeciwko interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji
6. Przemiany społeczne i kulturowe lat 60.	– zmiany obyczajowe, nowe tendencje w kulturze i modzie – ruchy kontestatorskie – bunty studenckie – lewacki terrorizm – ruchy feministyczne – walka z segregacją rasową w USA – laicyzacja społeczeństw zachodnich – Sobór Watykański II	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, nauka społeczna Kościoła katolickiego – zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964 r.) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch ekumeniczny, Woodstock – zna daty: buntów studenckich we Francji (1968 r.), festiwalu w Woodstock (1969 r.) – podaje przykłady kultury młodzieżowej lat 60. i 70.: The Beatles, The Rolling Stones – przedstawia główne przyczyny	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: terrorizm lewacki – podaje przykłady kultury młodzieżowej lat 60. i 70.: Janis Joplin, Jimi Hendrix – wyjaśnia, na czym polega legenda festiwalu w Woodstocku – omawia genezę, przejawy i skutki terrorizmu lewackiego	Uczeń: – identyfikuje postacie: Betty Friedan, Marcela Lefebvre’a – podaje przykłady dotyczące kultury młodzieżowej lat 60. i 70.: Led Zeppelin, Black Sabbath, Deep Purple, Sex Pistols – ocenia skutki społeczne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX wieku

			XXIII, Pawła VI – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – opisuje walkę o równouprawnienie w USA – podaje główne założenia przyjęte na Soborze Watykańskim II	pojawienia się nowych tendencji w kulturze w latach 60. i 70. XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – omawia zjawisko ruchu ekumenicznego	– ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II	
7. Mała stabilizacja	– polityka wewnętrzna i zagraniczna Władysława Gomułki – konflikt władz z Kościołem katolickim – tworzenie się opozycji – Marzec '68 – wydarzenia na Wybrzeżu (Grudzień '70) – odsunięcie od władzy Władysława Gomułki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Milenium Chrztu Polski, Grudzień '70 – zna daty: obchodów Milenium Chrztu Polski (1966 r.), Grudnia '70 (15-17 XII 1970 r.) – identyfikuje postać Władysława Gomułki – wyjaśnia genezę Grudnia '70 oraz opisuje przebieg i skutki wydarzeń na Wybrzeżu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mała stabilizacja, opozycja wewnątrzpartyjna, antysemityzm, – zna daty: wydarzeń marcowych (III 1968 r.), układu PRL-RFN (7 XII 1970 r.) – identyfikuje postacie: Willy'ego Brandta, Edwarda Gierka – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewizjoniści, dogmatycy, List 34, Marzec '68 – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (XI 1965 r.), opublikowania Listu 34 (1964 r.), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1961 r.) – identyfikuje postacie: Jacka	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Znak”, „Kultura”, „komandosi”, – identyfikuje postacie: Adama Rapackiego, Antoniego Słonimskiego, Jana Józefa Lipskiego, Jerzego Giedroycia, Zbigniewa Cybulskiego, Andrzeja Wajdy, Kazimierza Dejmka	Uczeń: – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL

			PRL – omawia stosunek władz PRL do inteligencji – przedstawia przyczyny i przebieg wydarzeń marcowych 1968 r.	Kuronia, Adama Michnika, Piotra Jaroszewicza – charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem Katolickim – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitycznej w Polsce w 1968 r. – opisuje narodziny i działalność opozycji	– ocenia zachowanie władz PRL i ZSRR w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.	
8. Rządy Edwarda Gierka	– polityka wewnętrzna i zagraniczna Edwarda Gierka – reforma administracyjna – inwestycje gospodarcze w latach 70. XX w. – ożywienie ruchów opozycyjnych – początki kryzysu gospodarczego	Uczeń: – zna daty: wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978 r.) – identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: nomenklatura, Komitet Obrony Robotników (KOR) Czerwiec '76 – zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976 r.), powstania KOR (IX 1976 r.) – prezentuje okoliczności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: propaganda sukcesu” – zna daty: reformy administracyjnej (1972–1975) – identyfikuje postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika – omawia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), KPN, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) – zna daty: powstania ROPCiO (1977 r.), założenia	Uczeń: – ocenia okres rządów Edwarda Gierka na tle sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej zarówno politycznej, jak i ekonomicznej

	– Czerwiec '76 (wystąpienia robotników) – wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża i jego pierwsza pielgrzymka do Polski		umocnienia władzy Edwarda Gierka – omawia okoliczności, zasięg i skutki przemian gospodarczych w czasach rządów E. Gierka – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.	okoliczności narodzin opozycji antykomunistycznej w latach 70. XX w. – przytacza przykłady działań opozycyjnych w latach 70. XX w. – przedstawia relacji państwo-Kościół w okresie rządów E. Gierka	WZZ (1978 r.), utworzenia KPN (1979 r.) – identyfikuje postacie: Leszka Moczulskiego, Stanisława Pyjasa – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w. – porównuje podobieństwa i różnice polityki władz PRL w stosunku do Kościoła za rządów Gomułki i Gierka	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VI						
ROZDZIAŁ VI: EUROPA I ŚWIAT NA PRZEŁOMIE XX I XXI WIEKU						
1. Kryzys i upadek komunizmu w Europie	– kryzys wewnętrzny w ZSRR – wkroczenie wojsk radzieckich do Afganistanu – igrzyska olimpijskie w Moskwie w 1980 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pierestrojka</i> , Jesień Ludów – identyfikuje postać Michaiła Gorbaczowa – przedstawia rolę	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>glasnost</i> , <i>uskorzenie</i> , aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mudżahedini, talibowie, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE),	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady trójkątne stołu, pucz Janajewa – zna daty: igrzysk olimpijskich w Moskwie (1980 r.),	Uczeń: – identyfikuje postacie: Jurija Andropowa, Konstantina Czernienki – porównuje proces odchodzenia od komunizmu

	– ZSRR w latach 80. – objęcie rządów w ZSRR przez Michaiła Gorbaczowa – katastrofa w Czarnobylu – wzrost znaczenia sił opozycyjnych w bloku państw komunistycznych – Jesień Ludów i upadek komunizmu – rozpad ZSRR	Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów	aksamitnej rewolucji w Czechosłowacji (1989 r.), zburzenia muru berlińskiego (1989 r.), obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1990 r.), rozpadu ZSRR (1990 r.), zjednoczenia Niemiec (1990 r.), rozwiązania ZSRR (XII 1991 r.) – identyfikuje postacie: Vaclava Havla, Helmuta Kohla, Borysa Jelcyna – przedstawia przejawy kryzysu ZSRR w latach 80. – omawia proces rozpadu ZSRR, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie	komitety helsińskie, Karta 77 – zna daty: podpisania Aktu Końcowego KBWE (1975 r.), interwencji zbrojnej ZSRR w Afganistanie (1979-1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985 r.), katastrofy w Czarnobylu (1986 r.), upadku komunizmu w Jugosławii (1990 r.) i Albanii (1991 r.), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991 r.) – identyfikuje postacie: Babraka Karmala, Borysa Jelcyna – określa główne założenia Aktu końcowego KBWE – omawia kryzys ZSRR w kontekście problemów	puczu Janajewa (1990 r.) – identyfikuje postacie: Ericha Honeckera, Nicolae Ceaușescu, Giennadija Janajewa, Stanisława Szuszkiewicza, Leonida Krawczuka – wyjaśnia znaczenie bojkotu igrzysk olimpijskich w Moskwie dla światowej roli ZSRR	w różnych państwach Europy

				wewnętrznych i konfliktu afgańskiego – wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu		
2. Polska droga do wolności	– strajki w 1980 r. i podpisanie porozumień sierpniowych – powstanie NSZZ „Solidarność” – stan wojenny – nieudane próby reform gospodarczych – ostatnie lata PRL (zabójstwo ks. Jerzego Popiełuszki, strajki w 1988 r.) – obrady i postanowienia Okrągłego Stołu – wybory czerwcowe w 1989 r. – wybór Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta – powstanie rządu Tadeusza	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, stan wojenny, obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: wydarzeń sierpniowych (VIII 1980 r.), wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981 r.), obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989 r.), wyborów czerwcowych (4 VI 1989 r.) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego – przedstawia przyczyny i skutki wydarzeń	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: 21 postulatów, porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), Komitet Obywatelski, sejm kontraktowy – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980 r.), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980 r.), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983 r.), wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989 r.), powołania rządu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – zna daty: porozumień szczecińskich (VIII 1980 r.), porozumień jastrzębskich (IX 1980 r.), wypadków w kopalni Wujek (16 XII 1981 r.), pielgrzymek Jana Pawła II do Polski (1983 i 1987 r.), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983 r.), powstania	Uczeń: – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981 r.) – identyfikuje postać Mieczysława Rakowskiego – analizuje wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania przemian w Polsce w latach 1988–1989 – określa cele i przedstawia działania PZPR w ostatnich latach PRL – omawia wydarzenia, które doprowadziły do powołania rządu T. Mazowieckiego	Uczeń: – identyfikuje postacie: Stanisława Kani, Ryszarda Kuklińskiego, Alfreda Miodowicza – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

	Mazowieckiego	sierpniowych w 1980 r. – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	T. Mazowieckiego (IX 1989 r.) – identyfikuje postacie: Jerzego Popiełuszki, Jana Pawła II, Tadeusza Mazowieckiego – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – charakteryzuje stan wojenny w Polsce – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu	OPZZ (1984 r.), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984 r.) – identyfikuje postać Czesława Kiszczaka – przedstawia sytuację polityczno-gospodarczą w Polsce w latach 80. XX w. – omawia działalność opozycji antykomunistycznej, w tym rolę Kościoła w walce z reżimem – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych		
3. Polska po 1989 roku	– rząd Tadeusza Mazowieckiego i przemiany ustrojowe – hiperinflacja i reformy gospodarcze Leszka Balcerowicza – koszty zmian ustrojowych – ustąpienie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja – zna daty: wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990 r.), uchwalenia Konstytucji RP (2 IV	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: reformy Balcerowicza, hiperinflacja, obóz solidarnościowy – zna daty: zmiany nazwy państwa na Rzeczpospolitą Polską (XII 1989 r.), przyjęcia programu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów i skrótów: „wojna na górze”, Trójkąt Weimarski – zna daty: pierwszych wyborów samorządowych (1990 r.), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991	Uczeń: – identyfikuje postacie: Krzysztofa Skubiszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Zbigniewa Bujaka – przedstawia wpływ zmian ekip rządzących na sytuację polityczną	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „popiwiek” – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.

	Wojciecha Jaruzelskiego – wybór Lecha Wałęsy na prezydenta – pierwsze demokratyczne wybory do parlamentu – spory polityczne po 1991 r., uchwalenie małej konstytucji w 1992 r. i konstytucji w 1997 r. – wstąpienie Polski do NATO i Unii Europejskiej	1997 r.) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy – wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej	Balcerowicza (1990 r.), uchwalenia małej konstytucji (X 1992 r.), przyjęcia Polski do NATO (1999 r.), wejścia Polski do UE (2004 r.) – identyfikuje postać Leszka Balcerowicza, – omawia politykę rządu T. Mazowieckiego – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej	r.), wyjścia wojsk rosyjskich z Polski (1993 r.), reformy administracyjnej (1997 r.), 1988 r., 6 lutego 5 kwietnia 1989 r., 1991 r., 17 października 1992 r., 17 września 1993 r. – identyfikuje postać Jarosława Kaczyńskiego – omawia koszty społeczne zmian ustrojowych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski	w Polsce w latach 90.	
4. Europa i świat na przełomie XX i XXI wieku	– świat po rozpadzie ZSRR – wojna w Jugosławii – powstanie państw narodowych na Bałkanach – konflikty zbrojne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida – zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001 r.) – identyfikuje postać George'a Busha	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „Iracka wolność” – zna daty: rozpadu Jugosławii (1991-1992), wojny w Jugosławii (1991-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Grupa G8, masakra na placu Tiananmen – zna daty: masakry na placu Tiananmen (VI 1989 r.), wojny w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Północnoamerykańska Strefa Wolnego Handlu (NAFTA), Rada Współpracy	Uczeń: – zna daty: zamachów w Madrycie (2004 r.), Biesławanie (2004 r.) i Londynie (2005 r.) – identyfikuje postać Teng Siao-pinga

	na terenie byłego ZSRR – atak na WTC, ogłoszenie wojny z terroryzmem – interwencje zbrojne USA – wzrost znaczenia gospodarczego strefy Pacyfiku – represje opozycji w Chinach	– przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie	1995), inwazji USA na Irak (2003 r.) – identyfikuje postacie: Osamy bin Ladena, Saddama Husajna, Aleksandra Łukaszenki – prezentuje przyczyny i skutki konfliktu w byłej Jugosławii – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku	Czeczenii (1994-1999), porozumienia w Dayton (XI 1995 r.), układu pokojowego w Paryżu (XII 1995 r.) – omawia przebieg konfliktu w byłej Jugosławii – charakteryzuje postanowienia porozumienia z Dayton i układu paryskiego z 1995 r. – podaje konsekwencje rozpadu ZSRR – opisuje sytuację gospodarczą strefy Azji i Pacyfiku	Gospodarczej Azji i Pacyfiku (APEC) – zna datę: wojny o Górny Karabach (1991 r.) – omawia sytuację polityczną i gospodarczą współczesnych Chin – ocenia problem terroryzmu	– ocenia wpływ USA na sytuację polityczną i gospodarczą współczesnego świata
5. Wyzwania współczesnego świata	– nowe środki komunikacji i przekazu informacji – cechy współczesnej kultury (amerykanizacja i popkultura) – rozwój turystyki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „globalna wioska”, amerykanizacja, popkultura – opisuje zjawisko amerykanizacji – wskazuje cechy współczesnej kultury	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: protokół z Kioto – zna datę wejścia w życie protokołu z Kioto (2005 r.) – omawia wpływ kapitału na politykę we współczesnym	Uczeń: – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych	Uczeń: – ocenia zjawisko zderzenia cywilizacji we współczesnym świecie

– globalizacja – światowy przepływ kapitału – zagrożenia ekologiczne – wzrost kontrastów społecznych – zderzenie cywilizacji i rodzące się konflikty		masowej – omawia przejawy globalizacji we współczesnym świecie – przedstawia główne społeczno-gospodarcze problemy współczesnego świata	świecie – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII					